

Avelsprogram för Ostfriesiskt mjölkfår

Avelsprogrammet är framtaget av Svenska Fåravelsförbundet och grundar sig på följande lagstiftning

- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa,
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:8) om nötkreatur, grisar, hästar, får och getter som används i avel samt,
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel).

Beskrivning av rasen

- Rasens namn: Ostfriesiskt mjölkfår
- Historiskt sett härstammar den Ostfriesiska rasen från Frieseröarna i Nordsjön utanför Tyskland, Nederländerna och Danmark. Enligt tysk litteratur omnämns rasen från 1600-tal och Sverige skall rasen enligt uppgifter tidigt importerats i större utsträckning och fram tills industrialiseringen varit vanligt förekommande på kungsgårdarna. Därefter försvann rasen i princip helt från Sverige fram till 1980-tal då importer från bland annat Schweiz gjordes. 2023 finns i Sverige fyra besättningar där kommersiellt avelsarbete förs.
- Det Ostfriesiska mjölkfåret kännetecknas av det långsmala ansiktet, fritt från ull och horn med lång, tunna, ibland lätt hängande öron samt en lång ullfri svans.
- Den vanligast förekommande färgen är vit men svarta och bruna varianter förekommer.
- Det Ostfriesiska mjölkfåret har en högrest elegant kropp med en lång rygg där ryggkotornas utskott är högre än normalt hos andra fårraser. Det Ostfriesiska mjölkfåret har också ullfria ben och en gracil benstomme.

- De Ostfriesiska mjölkfårstackorna skall ha ett juver som är välformat och av passande storlek med lagom stora välplacerade spenar.
- Vuxenvikt för tackor bör ligga på 80-100 kg med en mankhöjd på 70-80 cm. Vuxenvikt för baggar 100-140 kg med en mankhöjd på 80-100 cm.
- Utöver de goda mjölkegenskaperna och hög mjölkavkastning ger det Ostfriesiska mjölkfåret ett kött av god kvalitet samt bra ull- och skinnegenskaper.
- De Ostfriesiska mjölkfåren är ej säsongsmässigt polyöstrala i samma utsträckning som många andra raser, vilket innebär att brunst förekommer året runt.
- Det Ostfriesiska mjölkfåret har en hög känslighet mot koppar.
- Antalet renrasiga stambokförda djur i Sverige sammantaget, är ca 4600, varav 235 är födda 2015 eller senare. Stamboken är öppen och många djur i mjölkproducerande besättningar är registrerade i bilagan.

Stamboken

- Identifiering av individer sker enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa. Identifiering av djuret sker innan djuret förs in i stamboken. För mer information om märkning, identifiering och registrering av djur, se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer.
- Stamboken förs i Elitlamm Avel. Rasrena djur som uppfyller Svenska Fåravelsförbundets regelverk för renrasighet, registreras med raskod Kof. Härstamningsregistrering sker i Elitlamm Avel, detaljerad beskrivning av hur korrekt härstamning säkras, framgår av Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer, avsnittet ”Registrering i Elitlamm”. Det enda krav som ställs för att en individ ska föras in i stamboken är renrasighet.
- Stamboken är öppen.

Krav för införande i bilaga: Djur som har minst en förälder införd som renrasigt djur i stamboken kan föras in i bilagan om det inte uppfyller kraven för att föras in som renrasigt i stamboken. Kriterier för att föra in ett djur som renrasigt i stamboken, se nedan.

Krav för införande i stamboken, vid införande av avkommor till ett hondjur som finns i bilagan: Ett djur vars mor, mormor och mormors mor är infört i bilagan kan föras in som rasrent i stamboken förutsatt att djurets far, morfar och mormors far är renrasiga djur införda i rasens stambok.

- För införande av importerade livdjur, embryon eller seminbaggar, se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer.

Övrig information om avelsprogrammet

- Avelsprogrammets geografiska område är Sverige.
- För Svenska Fåravelsförbundets organisation som erkänd avelsorganisation, se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer.
- Avelsprogrammet för den Ostfriesiska mjölkfårsrasen syftar till att på ett tillfredsställande sätt bedriva ett avelsarbete där bevarandet av rasens unika egenskaper samt en utveckling av dessa egenskaper ligger till grund för avelsmålen.
- **Avelsmål**
 - Den Ostfriesiska mjölkfårsrasen är ett lönsamt produktionsmjölkfår som kombinerar bra avkastning med höga halter fett och protein. Rasens goda mjölkegenskaper i kombination med goda hälsoegenskaper och hög mjölkbarhet ger förutsättningar för bästa möjliga produktionsekonomi.
 - Det Ostfriesiska mjölkfåret skall vara högproducerande med mjölk och med bibehållen hög halt av fett och protein under hela laktationsperioden.
 - Rasens goda hälsoegenskaper karaktäriseras av lätta lamningar, gott modersinne, hög fertilitet och bra juvelhälsa. Rasen skall också kännetecknas av ett gott lynne och goda mjölkegenskaper.
- Livdjursurval görs på besättningsnivå utifrån mjölkningsegenskaper och mjölkproduktion, hälsa, fertilitet, modersegenskaper och härstamning, för att nå avelsmålen beskrivna ovan. Livdjursurval görs av den enskilda djurägaren och utgör inget krav för stambokföring.
- Ingen organiserad individprovning av Ostfriesiskt mjölkfår förekommer i Sverige.